

Od najava da bi Srbija ove jeseni mogla da dobije ministarstvo ekologije i da bi Poglavlje 27 u pregovorima sa EU koje se time bavi moglo da bude otvoreno početkom naredne godine nema ništa. Izuzetno je zahtevno, a traži oko 10 milijardi evra ulaganja.

Spekulacije da bi već u septembru u skupštinsku proceduru ušao predlog izmene Zakona o ministarstvima, a Srbija tako dobila i posebno ministarstvo ekologije, nisu se obistinile. U najnovijem paketu predloga zakona koji je pre dva dana stigao u Skupštinu toga nema, a po rečima predsednika Zelenih Srbije Ivana Karića, ne treba očekivati ni otvaranje Poglavlja 27, koje se tiče ekologije, bar za godinu dana. To će reći da su pale u vodu procene da bi do otvaranja Poglavlja 27 moglo doći do kraja ove godine, kako je u maju iznela tadašnja državna sekretarka Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine i šefica pregovaračke grupe za to poglavlje Stana Božović.

Od najava da bi Poglavlje 27 moglo biti otvoreno krajem ove ili početkom iduće godine, po oceni Karića, ne može biti reči. Prema sadašnjoj situaciji, to se sigurno neće desiti u narednih godinu dana, u najboljem slučaju u drugoj polovini 2017. To vreme, smatra on, treba da iskoristimo da se dobro pripremimo da transformišemo (ne)postojeći sistem zaštite životne sredine.

Neophodno je, precizira on, jasno, transparentno finansiranje, odnosno postojanje efikasnog Fonda za zaštitu životne sredine odakle bi se upravljalo sredstvima za to namenjenim.

Treba, kaže on, da počnemo da poštujemo evropski princip da zagađivač plaća. „Nonsens je da vi danas imate naknade i namenska sredstva koja se ubiraju van doprinosa, van svih taksi koje različiti privredni subjekti i pravna lica plaćaju. Ona odlaze u budžet i koriste se za razne namene, sve druge samo ne za zaštitu životne sredine. To je neodrživo. U pregovorima sa EU neće nam dozvoliti da tako trošimo namenska sredstva koja se ubiraju od naknada koje plaćaju zagađivači“, objasnio je Karić.

On smatra katastrofalnim podatkom to što Srbija izdvaja svega 0,4 odsto bruto domaćeg proizvoda za zaštitu sredine. Sve ispod 1,5 odsto je nedovoljno za investiranje u unapređenje kvaliteta životne sredine, ali i u zelenu ekonomiju, na čemu bi mnogo više trebalo da se radi. Naglašava da upravo nastupa period zelene ekonomije i otvaranja novih radnih mesta iz tih cirkularnih ekonomija. Koncept linearne ekonomije koji je do sada važio ili još važi u siromašnim zemljama kakva je Srbija nije održiv, ističe Karić. „Mi više nemamo pravo na tu vrstu ekonomskog komoditeta da đubre ne recikliramo, da jalovišta, pepeo iz termoelektrana ponovo ne iskoristimo u raznim industrijama, da ne koristimo životinjski otpad, nego njime zagađujemo sredinu i zdravlje ljudi“, ističe on. „Najveći deo sredstava doći će iz EU, između 60 i 70 odsto. Ali za korišćenje takvih fondova morate da imate pripremljene projekte i procenu efekata koje ćete od njih imati. Imamo samo deo

zakonodavstva koji pokušavamo već dve-tri godine da usaglasimo sa evropskom. Imamo okvirnu listu prioriteta i država je prepoznala dva velika pitanja, upravljanje otpadnim vodama, odnosno zaštitu od otpadnih voda, i upravljanje komunalnim otpadom. Ta dva problema su veoma teška, i najveća sredstva, blizu šest milijardi evra, otići će u upravljanje komunalnim otpadom, otpadom i otpadnim vodama. Reke manje od Save i Dunava su nam kolektori otpadnih voda i one ne mogu same da se rehabilituju“, izričit je predsednik partije Zelenih.

Sto pedeset hiljada „zelenih“ radnih mesta

Ulaganje u nove tehnologije donosi i nova sredstva i smanjuje troškove. Mi danas, tvrdi on, subvencionišemo struju iz fosilnih goriva, a da toga nismo svesni.

Osvrćući se na pitanje ministarstva ekologije, on napominje da oblast poljoprivrede i zaštite životne sredine koji su sada u jednom ministarstvu čini 65 ili 70 odsto svih poslova koje Srbija mora da obavi da bi ušla u EU. To je, smatra on, teško, i zato Zeleni već 3-4 godine ukazuju na to da je neophodno posebno ministarstvo za zaštitu životne sredine i prirodnih resursa koje bi brinulo da to bude finansijski održiv koncept koji će za nekoliko godina da donosi i prihode i nova radna mesta.

On, ipak, naglašava da formiranje ministarstva ekologije samo po sebi ne treba da bude prioritet već to da li će vlada brigu o životnoj sredini staviti u prioritete. Ako država prihvati takav koncept, osnivanje ministarstva može da bude prolongirano i da se pred otvaranje Poglavlja 27 pripremimo za novo ministarstvo koje će biti sposobno kadrovski da upravlja tim izazovnim poslom, kaže lider Zelenih za Sputnjik.

izvor: rs.sputniknews.com